

سُورَةُ النَّصْرِ

सुक्तेः ११०

आन-इयासुक्ते

سُورَةُ النَّصْرِ
សូរ៉េត្ត ១១០ អាន់-ណាស្វ័រ

"អាន់-ណាស្វ័រ" ប្រែថា "ជំនួយ" មាន ៣ អាយ៉ាត្ត ។

សូរ៉េត្តទី ១១៤ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្វ័រ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

١- ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ "إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ" فِي نَافِلَةٍ أَوْ فَرِيضَةٍ، نَصَرَهُ اللَّهُ عَلَى جَمِيعِ أَعْدَائِهِ، وَجَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَعَهُ كِتَابٌ يَنْطِقُ، فَدُ اخْرَجَهُ اللَّهُ مِنْ جَوْفِ قَبْرِهِ فِيهِ أَمَانٌ مِنْ حَرِّ جَهَنَّمَ وَمِنَ النَّارِ، وَمِنْ زَفِيرِ جَهَنَّمَ، فَلَا يَمُرُّ عَلَى شَيْءٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا بَشَّرَهُ وَ أَحْبَبَهُ بِكُلِّ حَبْرٍ حَتَّى يَدْخُلَ الْجَنَّةَ، وَ يُفْتَحُ لَهُ فِي الدُّنْيَا مِنْ أَسْبَابِ الْحَبْرِ مَا لَمْ يَتَمَنَّ وَ لَمْ يَحْطُرْ عَلَى قَلْبِهِ» . (ثواب الأعمال الجزء: ١ صفحة: ١٢٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ٧٨٣ حديث ١١٩٦٤/ ٩٩)**

1. អ៊ីបនូ បាបាអ៊ីហ្គ័រ [មានប្រសាសន៍]យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [សូរ៉េត្ត ១១០] ពេលណាជំនួយរបស់ អល់ឡោះហ្គ័រមកដល់ និងជ័យជំនះ ក្នុងស្ម័គ្រាត្តមិនមែនហ្វារខ្លួននិងក្នុងស្ម័គ្រាត្តហ្វារខ្លួន អល់ឡោះហ្គ័រនឹង ជួយអ្នកនោះតទល់សត្រូវរបស់អ្នកនោះ ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ្នកនោះនឹងមកជាមួយបញ្ជីចេះនិយាយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងយកអ្នកនោះចេញពីក្នុងផ្ទះផុតពីកម្តៅនរកនិងភ្លើង និងផុតពីកំសួលខ្យល់ចេញចូល របស់នរក ។ គេនឹងប្រាប់ដំណឹងល្អទាំងអស់ឲ្យអ្នកនោះដឹង ទាល់តែបានចូលក្នុងឋានសួគ៌ ។ នៅក្នុង លោកនេះគេនឹងបើកដៃឲ្យអ្នកនោះបាននូវសេចក្តីល្អដែលស្មានមិនដល់ ឬមិនដែលកើតមានក្នុងចិត្ត អ្នកនោះសោះ ។" (ثواب الأعمال: 127)

***

٢- وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): زُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أُعْطِيَ مِنَ الْأَجْرِ كَمَنْ شَهِدَ مَعَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ، وَ مَنْ قَرَأَهَا فِي صَلَاةٍ وَ صَلَّى بِهَا بَعْدَ الْحَمْدِ، فُيَلَّتْ صَلَاتُهُ مِنْهُ أَحْسَنَ قَبُولٍ» . (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ٧٨٣ حديث ١١٩٦٥/ ٩٩)**

2. [សាត្រា]ខ័រ៉ាស្ត្រ អាល់-គូរអានចែងថាព្រះសាស្ត្រា عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះ គេនឹងឲ្យរង្វាន់អ្នកនោះ ដូចអ្នកនោះបាននៅជាមួយព្រះសាស្ត្រា عليه السلام ក្នុងថ្ងៃប្រយុទ្ធដណ្តើមយកនគរ ម៉ាកកាស្ត្របានជោគជ័យ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះក្នុងស្ម័គ្រាត្ត បន្ទាប់ពីបានសូត្រសូរ៉េត្ត អាល់-ហ្គ័រដ្ឋរូច គេនឹងទទួលយកស្ម័គ្រាត្តអ្នកនោះយ៉ាងល្អ ។" (تفسير البرهان 11965 ហ្គ័រដ្ឋរូច 11965)

***

٣- وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَهَا عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ سَبْعَ مَرَّاتٍ، قُبِلَتْ مِنْهُ الصَّلَاةُ أَحْسَنَ قَبُولٍ». (خواص القرآن: ٦٢ «مخطوط». الرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة: ٧٨٣ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٦٧)**

3. អាល់-ស្វ័ឌីត្តិ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះប្រាំពីរដងក្នុងគ្រប់ស្រ្តីឡាត្តុ គេនឹងទទួលយកយ៉ាងល្អស្រ្តីឡាត្តុរបស់អ្នកនោះ ។" (خواص القرآن: 62 «مخطوط»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

១. ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់ និង ជ័យជំនះ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១

١- السَّبِيحُ فِي (أَمَلِيهِ) قَالَ: أَحْبَبْنَا مُحَمَّدَ بْنَ مُحَمَّدٍ، قَالَ: أَحْبَبَنِي أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ بِلَالٍ الْمُهَلَّبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَمْرِو الْمُفْرِيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْأَزْهَرِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ صَالِحِ الْمَكِّيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آَلِهِ) ”إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ“ قَالَ لِي يَا عَلِيُّ، لَقَدْ جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ، فَإِذَا رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا.

1. អាល់-ស្វ័ឌីត្តិ នៅក្នុង[សាត្រា]អាម៉ាលីរបស់លោក បានថាមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាធូ អាល់-ហ្គាសាន់ អុលី ប៊ិន បាឡាល់ អាល់-ម៉ាហ្គាល់ប៊ី តមកពី អាធូ អាល់-អុបបាស់ អាល់-ម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-បាត្តុដ្ឋាដ្ឋី តមកពី អាល់-ហ្វាសៃនី ប៊ិន អ៊ីម៉ារ អាល់-ម៉ាក្វី តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-អាល់ហ្គារ តមកពី អុលី ប៊ិន ស្វ័លិះហ្ន៎ អាល់-ម៉ាក្វី តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អុលី តមកពីឪពុកលោក តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់លោក (អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលគេបានបើកឲ្យរិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} ដឹងថា [990:9] ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់ និងជ័យជំនះ រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! មានជំនួយមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} និងជ័យជំនះ ។ ដូច្នេះបើអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ឃើញមនុស្សចូលមកកាន់ព្រះសាសនារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} សន្លឹកសន្លាប់ ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ថ្វាយសក្ការចំពោះព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមខមាទោសព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ទ្រង់មានព្រះមេត្តាប្រណីជានិច្ច ។"

يَا عَلِيُّ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ كَتَبَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ الْجِهَادَ فِي الْفِتْنَةِ مِنْ بَعْدِي كَمَا كَتَبَ عَلَيْهِمْ جِهَادَ الْمُشْرِكِينَ مَعِي. فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَا الْفِتْنَةُ الَّتِي كُتِبَ عَلَيْنَا فِيهَا الْجِهَادُ؟ قَالَ: فِتْنَةُ قَوْمٍ يَشْهَدُونَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ، وَ هُمْ مُخَالِفُونَ لِسُنَّتِي وَ طَاعِيُونَ فِي دِينِي. فَقُلْتُ: فَعَلَاكُمْ نُقَاتِلُهُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ هُمْ يَشْهَدُونَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ؟ فَقَالَ: عَلَى إِخْدَانِهِمْ فِي دِينِهِمْ، وَ فِرَاقِهِمْ لِأَمْرِي، وَ اسْتِخْلَافِهِمْ دِمَاءَ عَشْرَتِي.

អាល្លឺ ឥឡូវ! ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់អាល់-យ៉ូហ្គាដូមកជាបញ្ញត្តិលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងអំឡុងពេលជម្លោះ: (الْمُنْتَهَى) អត់ពីខ្ញុំ ទៅ ដូចដែលព្រះអង្គ បានដាក់មកលើខ្ញុំ ជាបញ្ញត្តិនូវយ៉ូហ្គាដូទល់នឹងពួកពហុទេពនិយមដែរ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ អ្វីទៅជម្លោះ: ដែលព្រះអង្គ បានដាក់ព្រះបញ្ញត្តិលើយើងឲ្យធ្វើយ៉ូហ្គាដូនៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "ជម្លោះរបស់បណ្តាអ្នកដែលប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ទេ ថាខ្ញុំ ជាព្រះសាស្ត្រា របស់ព្រះអង្គ ពួកគេនឹងប្រឆាំងស៊ូណាត់ខ្ញុំ ពួកគេនឹងឈ្លោះគ្នាក្នុងព្រះសាសនាខ្ញុំ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ ហេតុអ្វីយើងប្រយុទ្ធនឹងពួកគេ ។ ពួកគេបានប្តេជ្ញាហើយថាមិនមានព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ទេ ថាព្រះអង្គ ជាព្រះសាស្ត្រា របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "ព្រោះតែពួកគេកែប្រែដោយបញ្ចូលរបៀបថ្មីក្នុងព្រះសាសនារបស់ពួកគេ ព្រោះតែពួកគេចេញពីបញ្ញាខ្ញុំ ព្រោះតែពួកគេគិតថាការបង្ហូរឈាមក្រុមគ្រួសារ ជាទង្វើស្របច្បាប់ត្រឹមត្រូវ ។"

قَالَ: فَكُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ كُنْتَ وَعَدْتَنِي الشَّهَادَةَ، فَسَلِ اللَّهَ تَعَجَّلْهَا لِي. فَقَالَ: أَجَل، قَدْ كُنْتُ وَعَدْتُكَ الشَّهَادَةَ، فَكَيْفَ صَبْرِكَ إِذَا خُصِبَتْ هَذِهِ مِنْ هَذَا؟ وَ أَوْمَأُ إِلَى رَأْسِي وَ لِحْيَتِي. فَكُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَمَا إِذَا ثَبَّتَ لِي مَا ثَبَّتَ، فَلَيْسَ بِمَوْطِنٍ صَبْرٍ، وَ لَكِنَّهُ مَوْطِنُ بُشْرَى وَ شُكْرِ. فَقَالَ: أَجَل، فَأَعِدْ لِلْخُصُومَةِ، فَإِنَّكَ مُخَاصِمٌ أُمَّتِي.

ខ្ញុំ បានទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ! ព្រះអង្គ បានសន្យាឲ្យទូលបង្គំនូវទុក្ខរកម្ម ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ បង្ខំវាឲ្យទូលបង្គំ ឆាប់បានធ្វើទុក្ខរកម្មនោះ ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "មែន ខ្ញុំ បានសន្យាឲ្យទុក្ខរកម្មទៅអ្នក តើអ្នក អាចអត់ធ្មត់បានទេពេលអ្វីនេះនឹងប្រឡាក់លើត្រង់នេះ?" ព្រះអង្គ ចង្អុលក្បាលខ្ញុំ និងពុកចង្កាខ្ញុំ ។ ខ្ញុំ បានទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ កាលណាអ្វីដែលព្រះអង្គ បានបង្ហាញនោះនឹងកើតឡើងលើរូបទូលបង្គំ កាលនោះមិនមានការអត់ធ្មត់ទេ នឹងមានតែដំណឹងរីករាយ ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "មែនហើយ ។ ដូច្នោះចូរអ្នក ត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការឈ្លោះប្រកែកនោះទៅ ព្រោះសហគមន៍ខ្ញុំ នឹងឈ្លោះប្រកែកនឹងអ្នក ។"

قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَشِدُنِي الْقَلْحُ؟ قَالَ: إِذَا رَأَيْتَ قَوْمَكَ قَدْ عَدَلُوا عَنِ الْهُدَى إِلَى الضَّلَالِ فَخَاصِمُهُمْ، فَإِنَّ الْهُدَى مِنَ اللَّهِ، وَ الضَّلَالُ مِنَ الشَّيْطَانِ. يَا عَلِيُّ، إِنَّ الْهُدَى هُوَ اتِّبَاعُ أَمْرِ اللَّهِ دُونَ الْهُوَى وَ الرَّأْيِ، وَ كَأَنَّكَ بِقَوْمٍ قَدْ تَأَوَّلُوا الْقُرْآنَ، وَ أَخَذُوا بِالشُّبُهَاتِ، وَ اسْتَحَلُّوا الْحَمَرَ وَ النَّبِيدَ وَ الْبَحْسَ بِالرِّكَاءِ، وَ السُّحْتَ بِالْهُدْيَةِ.

ខ្ញុំ បានទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ សូមព្រះអង្គ ជួយដឹកនាំទូលបង្គំ ទៅរកជ័យជំនះផង ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "ពេលណាអ្នក ឃើញប្រជាពលរដ្ឋអ្នក បែរចេញពីមាត់ត្រូវទៅរកមាត់ខុស ពេលនោះចូរអ្នក ឈ្លោះប្រកែកនឹងពួកគេ ព្រោះមាត់ត្រូវមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ឯមាត់ខុសមកពីស្មៃត្រូវ ។ អាល្លឺ ឥឡូវ! មាត់ត្រូវគឺប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ មិនមែនធ្វើតាមទំនើងចិត្តនិងមតិទេ ។ វានឹងដូចអ្នក នៅក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋដែលសូត្រគូរអាន ដែលទៅជាសង្ស័យ ដែលបើកដៃឲ្យសេពគ្រឿងស្រវឹង អាល់-ណាប៊ីសូ (ស្រា)

កាត់ថ្លៃថោកទៅលើស្លាកត្តិ ដែលថាអំណោយជាទ្រព្យខុសច្បាប់ ។"

فُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَمَا هُمْ إِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ، أ هُمْ أَهْلُ فِتْنَةٍ أَمْ أَهْلُ رِدْوَةٍ؟ فَقَالَ: هُمْ أَهْلُ فِتْنَةٍ يَعْمَهُونَ فِيهَا إِلَى أَنْ يُدْرِكَهُمُ الْعَدْلُ. ففُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، الْعَدْلُ مِنَّا، أَمْ مِنْ غَيْرِنَا؟ فَقَالَ: بَلْ مِنَّا، بِنَا فَتَحَ اللَّهُ، وَ بِنَا يَحْتَمِلُ اللَّهُ، وَ بِنَا أَلَّفَ اللَّهُ بَيْنَ الْقُلُوبِ بَعْدَ الشَّرْكِ، وَ بِنَا يُؤَلِّفُ بَيْنَ الْقُلُوبِ بَعْدَ الْفِتْنَةِ. ففُلْتُ: الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا وَهَبَ لَنَا مِنْ فَضْلِهِ. (الأمالی الجزء: ١ صَفْحَة : ٦٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧٨٤ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٦٨)**

ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា: "រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله អើយ បើពួកគេធ្វើអំពើនោះ តើពួកគេនឹងទៅជាអ្វី តើពួកគេនឹងទៅជាអ្នកឈ្លោះប្រកែក ឬទៅជាអ្នកក្បត់សាសនា?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: "ពួកគេនឹងទៅជាអ្នកឈ្លោះប្រកែកពាសពេញក្នុងជម្លោះនោះទាល់តែពួកគេបានដឹងយុត្តិធម៌ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា: "រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله អើយ តើយុត្តិធម៌មកពីយើង عليه وآله ឬ មកពីអ្នកផ្សេង?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: "មកពីយើង عليه وآله ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله ចាប់ផ្តើមដោយយើង عليه وآله ហើយអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله នឹងបញ្ចប់ដោយយើង عليه وآله ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله បានដាំសេចក្តីស្រឡាញ់នៅក្នុងបេះដូងពួកគេដោយយើង عليه وآله បន្ទាប់ពីពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើហុទេពនិយម (ស្ត្រីរិក) ហើយអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله នឹងដាំសេចក្តីស្រឡាញ់រវាងបេះដូងទាំងឡាយដោយយើង عليه وآله ក្រោយពីពួកគេបានឈ្លោះគ្នា ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា: "សូមថ្វាយសក្តារចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله ដែលព្រះអង្គ عليه وآله បានផ្តល់ឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំនូវព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះអង្គ عليه وآله ។" (الأمالی 1: 63)

***

* ٢- ابْنُ شَهْرَاشُوبٍ، قَالَ: فِي (أَسْبَابِ التُّرُولِ) عَنِ الْوَاحِدِيِّ، أَنَّهُ رَوَى عِكْرَمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: لَمَّا أَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) مِنْ غَزْوَةِ حُنَيْنٍ، وَ أَنْزَلَ اللَّهُ سُورَةَ الْفَتْحِ، قَالَ: يَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ يَا فَاطِمَةُ "إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ" ... إِلَى آخِرِ السُّورَةِ.

*2. អ៊ីបនូ ស្វាស្តវរិស្វិប មានប្រសាសន៍នៅក្នុង[ស្រាត្រា] អាស័យបាប អាល់-នូស្តិល តមកពី អាល់-វ៉ាហ្គីឌី រាយការណ៍ដោយ អ៊ីកវ៉ាស្ត (មិនមែនប្រភពព័ត៌មានស្ត្រីអ្នកស្ត្រី) តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ ដែលបានថា: "កាលរិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله ត្រឡប់មកពីសមរក្ខមិហ្វិណែនវិញ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله បានបើកឲ្យព្រះអង្គ عليه وآله ដឹងសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាល់-ហ្វាត់ហ្វា (សូរ្យវិញ្ញាណកថា ១១០) ។ ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: "អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ គ្តីលិប عليه وآله អើយ, ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត عليه وآله អើយ! [១១០:១] ពេលណាជំនួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ លុះចប់សូរ្យវិញ្ញាណកថា ។

وَ قَالَ السُّدِّيُّ وَ ابْنُ عَبَّاسٍ: ثُمَّ نَزَلَ "لَمَّا جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ" الْآيَةَ، فَعَاشَ بَعْدَهَا سِتَّةَ أَشْهُرٍ،

អាល់-ស៊ីដ្វិឌី (មិនមែនប្រភពព័ត៌មានស្ត្រីអ្នកស្ត្រី) និង អ៊ីបនូ អាប់បាស់ មានប្រសាសន៍ថា: "បន្ទាប់មក អាយ៉ាស្ត [៩:១២៨] ពិតណាស់មានសាស្ត្រាមួយរូប[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុងចំណោមពួកអ្នកបានមកដល់ពួកអ្នក ត្រូវបើកឲ្យដឹង ។ ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះជន្មគង់នៅ ៦ ខែបន្ទាប់ពីនោះ ។

فَلَمَّا خَرَجَ إِلَى حِجَّةِ الْوَدَاعِ نَزَلَتْ عَلَيْهِ فِي الطَّرِيقِ "يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ" الْآيَةَ، فَسُمِّيَتْ آيَةَ الصَّيْفِ،

កាលព្រះអង្គ ﷺ ចេញទៅបំពេញពិធីហ្វាចូលាគ្នា គេបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងក្នុងពេលធ្វើដំណើរនោះ ថា [៤:១៧៦] ពួកគេនឹងសូមឲ្យអ្នកបំភ្លឺ ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎បំភ្លឺអស់លោកអំពីបុគ្គលដែល ពុំមានសាច់ញាតិនិងកូនចៅ ។ គេហៅអាយ៉ាស្ត្រីនេះថាអាយ៉ាស្ត្រីរដូវក្តៅ ។

ثُمَّ نَزَلَ عَلَيْهِ وَهُوَ وَاَقْفٌ بِعَرَفَةَ "الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ" فَعَاشَ بَعْدَهَا وَاحِدًا وَتَمَانِينَ يَوْمًا،

បន្ទាប់មក គេបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងថា [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រឹតឥត ខ្មោះសម្រាប់ពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះជន្មគង់នៅ ៨១ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីនេះ ។

ثُمَّ نَزَلَتْ عَلَيْهِ آيَاتُ الرَّبِّ، ثُمَّ نَزَلَ بِعَدَهَا "وَأَنْتُمْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ" وَ هِيَ آخِرُ آيَةٍ نَزَلَتْ مِنَ السَّمَاءِ، فَعَاشَ بَعْدَهَا وَاحِدًا وَ عَشْرِينَ يَوْمًا. (المناقب الجزء: ١ صفحہ: ٢٣٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحہ: ٥٦٠ حديث ٩٩ / ١٥٥٠)**

បន្ទាប់មក គេបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងអាយ៉ាស្ត្រីទឹកម្ម (ការប្រាក់) ។ បន្ទាប់ពីនោះ គេបើកឲ្យដឹងថា [២:២៨១] ចូរពួកអ្នកខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពួកអ្នកត្រូវនាំខ្លួនត្រឡប់ទៅឯអស់ឡោះហ្ន៎វិញ នេះគឺអាយ៉ាស្ត្រី ក្រោយបង្អស់ដែលចុះមកពីលើមេឃ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះជន្មគង់នៅ ២១ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីនោះ ។" (المناقب 1: 234)

***

٣- عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، فِي مَعْنَى السُّورَةِ: قَوْلُهُ: "إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ" قَالَ: نَزَلَتْ بِيَّئِي فِي حِجَّةِ الْوَدَاعِ "إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ"، فَلَمَّا نَزَلَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) «: نَعَيْتُ لِإِي نَفْسِي»، فَجَاءَ إِلَى مَسْجِدِ الْحَيْفِ فَحَمَعَ النَّاسَ، ثُمَّ قَالَ: «نَصَرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مَقَالَتِي فَوَعَاها وَ بَلَّغَهَا مَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا، فُرَبَّ حَامِلٍ فِيهِ عَيْرٌ فِقِيهِ، وَ رُبَّ حَامِلٍ فِيهِ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ. ثَلَاثٌ لَا يُغَلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ: إِخْلَاصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ، وَ النَّصِيحَةُ لِأَيِّمَّةِ الْمُسْلِمِينَ، وَ اللُّزُومُ لِجَمَاعَتِهِمْ، فَإِنَّ دَعْوَتَهُمْ مُحِيطَةٌ مِنْ وَرَائِهِمْ.

3. អាស្ត្រី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម [មានប្រសាសន៍នៅក្នុងតាហ្វ្យុសៀវគ្គម្ចី អំពីអត្ថន័យរបស់សូរ្យា: ១១០ ព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ [១១០:១] ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ ។ លោកបានថា៖ "[អាយ៉ាស្ត្រីនេះ]ត្រូវដាក់ចុះមកនៅឯមីណាក្នុងឱកាសធ្វើពិធីហ្វាចូលាគ្នា៖ [១១០:១] ពេលណាជំនួយរបស់ អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ ។ ពេលអាយ៉ាស្ត្រីនេះត្រូវដាក់ចុះមក រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះ វចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ ប្រាប់ដំណឹងមរណៈរបស់ខ្ញុំ ﷺ ដល់ខ្លួនឯង ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានយាងទៅឯ ម៉ាស្ត្រីដូ អាស្ត្រី-ខុយហ្វ្យុ ប្រជាជនបានប្រជុំគ្នា ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "សូម អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ជួយអ្នកណាដែលបានឮសម្តីខ្ញុំ ﷺ បានយល់សម្តីខ្ញុំ ﷺ បានប្រាប់អ្នកណាដែលមិនបាន ឮវាឲ្យអ្នកនោះដឹងដែរ ។ ជូនកាលការយល់សម្តីនេះអាចត្រូវលីវែកដោយអ្នកដែលមិនយល់វា ជូនកាល ការយល់សម្តីនេះអាចត្រូវលីវែកដោយអ្នកដែលយល់វាជាងអ្នកនោះ ។ មានបីប្រការដែលបេះដូង មុស្ត្រីមមិនអាចបោកប្រាស់បានគឺ៖ សេចក្តីស្មោះត្រង់ក្នុងទង្វើដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ព្រះឱវាទរបស់បណ្តា ព្រះសន្តម្តីមុរ៉ា ﷺ របស់បណ្តាមុស្ត្រីម សេចក្តីត្រូវការក្រុមពួកគេជាចាំបាច់ ព្រោះការប្រកាសហៅរបស់ ពួកគេគ្របដណ្តប់លើអ្នកដែលមកតាមក្រោយពួកគេ ។

يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ مَا إِنْ مَسَّكُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا وَلَنْ تَزُولُوا: كِتَابَ اللَّهِ، وَ عِتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، فَإِنَّهُ قَدْ بَنَى اللَّطِيفُ الْحَبِيرُ أَتَهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ كِإِصْبَعِي هَاتَيْنِ- وَ جَمَعَ بَيْنَ سَبَابَتَيْهِ- وَ لَا أَقُولُ كَهَاتَيْنِ وَ- جَمَعَ بَيْنَ سَبَابَتَيْهِ وَ الْوَسْطَى- فَتَفْضُلُ هَذِهِ عَلَى هَذِهِ». (تفسير القمّي الجزء: ٢ صفحة : ٤٤٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٧٨٥ حديث ٩٩ / ١١٩٧١)**

ប្រជារាស្ត្រអើយ ខ្ញុំ ឲ្យអស់លោកនូវប្រការសំខាន់ពីរ ។ អ្នកណាកាន់ខ្ជាប់ប្រការទាំងពីរនេះ អ្នកនោះនឹងមិនរងេងទេ នឹងមិនធ្វើឲ្យអ្នកណារងេងឡើយ ។ នោះគឺ៖ ព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ និងក្រុមគ្រួសារ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន (ព្រះរាជប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះដ៏មានព្រះការព្រះប្រាណ ព្រះដ៏ទ្រង់ព្រះព្រះបាទ បានឲ្យខ្ញុំ ដឹងថាប្រការសំខាន់ទាំងពីរនេះមិនបែកគ្នាឡើយ លុះត្រាតែប្រការសំខាន់ទាំងពីរនេះត្រឡប់ទៅរកក្បាលទឹកដូចម្រាមដៃទាំងពីរនេះអញ្ចឹង" - ព្រះអង្គបានបង្រួមម្រាមដៃពីរបស់ព្រះអង្គ - " ខ្ញុំមិនបានថាដូចនេះទេ" - ព្រះអង្គបង្រួមចង្កុលដៃនិងម្រាមដៃកណ្តាលរបស់ព្រះអង្គ - "នេះគឺអ្វីដែលប្រសើរលើសអ្វីៗទៀត (ពោលគឺម្រាមដៃស្តាំទាំងពីរ បណ្តាសច្ចាការី) ។" (تفسير القمّي 2: 446)

***

٤- فِي عِيُونِ الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ قَالَ: قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: سَمِعْتُ أَبِي يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ أَوَّلَ سُورَةٍ نَزَلَتْ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ» وَ آخِرَ سُورَةٍ نَزَلَتْ «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ». (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٠٩)

4. នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ុយុន អាស-អាគុំបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាស-ហ្វ្វែសនី ប៊ិន ខ័លីដូ ដែលបានថា អាស-រីដ្ឋី មានវចនៈថាខ្ញុំ បានព្រះបិតា មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គ ថា៖ "សូរ្យា: ១១០ អាស-ណាស្វរ យុស្ស៍ទី ៣០ ដែលត្រូវដាក់ចុះមកគឺ៖ ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ [៩៦] ចូរអ្នកសូត្រទៅ ក្នុងព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ចំណែកឯសូរ្យា: ១១០ ចុងក្រោយបង្អស់ដែលត្រូវដាក់ចុះមកគឺ៖ ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់ ។" (فسير نور الثقلين 5: 609)

***

٥- قَالَ [حَدَّثَنَا] أَبُو الْقَاسِمِ الْعَلَوِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا فُرَاتٌ مُعْتَمِنًا عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ : كُنَّا إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نَسْأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَنْ شَيْءٍ أَمَرْنَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيَّ أَوْ ثَابِتَ بْنَ مُعَاذٍ الْأَنْصَارِيَّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فَلَمَّا نَزَلَتْ [الآية] « إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ » وَ عَلِمْنَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَدْ نُعِيَتْ إِلَيْهِ نَفْسُهُ فَلْنَا لِسَلْمَانَ سَلَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَنْ نُسْنِدُ إِلَيْهِ أَمْرًا وَ [أَوْ] يَكُونُ إِلَيْهِ مَفْرَعْنَا وَ مَنْ أَحَبَّ النَّاسُ إِلَيْهِ فَلَقِيَهُ فَسَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ سَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ

5. អាប៊ូ អាស-ក្លីស៊ីម អាស-អាឡាវីបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាណាស ប៊ិន ម៉ាលិក ដែលបានថាពេលណាយើងចង់សួររឺសួរលុលឡោះហ្ន៎ អំពីអ្វីមួយ យើងប្រាប់អាមីរុល-មុមីនីន អាស-អាស្វរ យុស្ស៍ទី ៣០ ប៊ិន អាប៊ូ ក្លីលិប ឬ សាល់ម៉ាន អាស-ហ្វ្វែសនី ឬ ស្វាប៊ីត ប៊ិន ម៉ាអុស្ត អាស-អាស្វរ យុស្ស៍ទី ៣០ ។ កាលអាស្វរ យុស្ស៍ទី ៣០ [១១០:១] ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ ត្រូវដាក់ចុះមក យើង

បានដឹងថារស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានបំណងគង់នៅតែឯង ។ យើងបានប្រាប់សាល់ម៉ាន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ថា៖ "សូមលោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ជួយសូររស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ថា តើយើងគប្បីទទួលយកអ្នកណាដែលជាអ្នកទាក់ទងរបស់ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ក្នុងរឿងយើង ហើយអ្នកណាជាទីស្រឡាញ់ជាងគេសម្រាប់ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ ។" លោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានទៅជួបព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ។ លោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានសួរព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ តែលោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មិនបានទទួលចម្លើយទេ ។ លោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ក៏បានសួរព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ម្តងទៀត ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានបដិសេធលោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បីដង ។

فَحَشِي سَلْمَانَ أَنْ يَكُونَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَدْ مَفَّتَهُ وَ وَجَدَ فِي نَفْسِهِ فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ لَقِيهِ فَقَالَ يَا سَلْمَانُ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَلَا أَنْتُمْ كُنْتُمْ سَأَلْتَنِي؟ قَالَ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ حَشِيَّتِي أَنْ تَكُونَ قَدْ مَفَّتَنِي وَ [أَوْ] وَجَدْتَنِي فِي نَفْسِكَ عَلَيَّ. قَالَ كَلَّا [كَانَ] يَا سَلْمَانُ إِنَّ أَحِي وَ وَزِيرِي وَ خَلِيفَتِي فِي أَهْلِي وَ خَيْرٌ مَنْ أَنْتَ بَعْدِي بِمَقْصِدِي دَنِي وَ يُنْجِزُ مَوْعِدِي أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (تفسير فرات ج ١ ص ٦١٣)

សាល់ម៉ាន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ខ្លាចរស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងជាមួយលោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ លោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ក៏មិនហ៊ានសួរទៀត ។ បន្ទាប់មកលោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ បានជួបព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ មានព្រះវចនៈថា៖ "សាល់ម៉ាន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ អើយ អាហ្នី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎អើយ ! ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ មិនបានឲ្យដំណឹងលោកអំពីអ្វីដែលលោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ បានសួរខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ នោះទេ ?" លោក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ បានទូលថា៖ "ក្រាបទូល រស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ទូលបង្គំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ខ្លាចតែព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ចោលទូលបង្គំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ឬព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ឃើញទូលបង្គំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ មានកំហុសនីមួយៗ ។" ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេ ! សាល់ម៉ាន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ អើយ ។ ប្អូនខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ អគ្គប្រមុខរបស់ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ខ័លិហូរបស់ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ក្នុងគ្រួសារខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ អ្នកប្រសើរបំផុតដែលខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ បន្សល់ទុកឲ្យអស់លោកអត់ពីខ្ញុំទៅ អ្នកដែលសងបំណុលខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ អ្នកដែលបំពេញកិច្ចសន្យារបស់ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ គឺអាមិរុល-មុមិនីន صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ អុលី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ប៊ិន អាហ្នី ត្ថុលិប صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ ។" (ទំព័រ ៦១៣ ប្លាឌីស្ទ ៧៦៩)

- ២. [ពេលណា]អ្នកឃើញមនុស្ស ចូលមកកាន់ព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ន៎ពពាក់ពពួន
- ៣. ពេលនោះ ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក ចូរអ្នកសូមខមាទោសព្រះអង្គ ។ ការពិតព្រះអង្គទទួលកុក្កចូ (សេចក្តីសោកស្តាយព្រោះតែបានធ្វើខុស) ។

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿١﴾
 فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَعِظْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٢﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២-៣

١- وَ عَنْ أُمِّ سَلْمَةَ، قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، بِالْآخِرَةِ لَا يُفُومُ وَ لَا يَقْعُدُ وَ لَا يَجِيءُ وَ لَا يَذْهَبُ، إِلَّا قَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَ بِحَمْدِهِ، وَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ». فَسَأَلْنَاهُ عَنْ ذَلِكَ؟ فَقَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنِّي أُمِرْتُ بِهَا» ثُمَّ قَرَأَ: ” إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ“. (مجمع البيان الجزء: ١٠ صفة: ٨٤٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفة: ٧٨٦ حديث ٩٩
 ** (١١٩٧٣/

1. [ព្រះការណ៍]មកពី អ៊ុម សាឡាម៉ាស្ត ព្រះនាង^{رضي الله عنها}បានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وآله} នៅទីបំផុតមិនអាចឈរបានទេ មិនអាចអង្គុយបានទេ មិនអាចយាងមកបានទេ តែព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وآله} សូមថ្វាយសក្តារចំពោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله}សូមខមាទោសចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وآله} ខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله}សូមរាងចាលកំហុសចំពោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ។" យើងបានសូរព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}អំពីរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "គេបានបញ្ជាឱ្យខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله}ធ្វើដូច្នោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}បានសូត្រថា៖ "[១១០:១] ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ ។" (مجمع البيان 10: 844, 998)

***

٢- وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: دَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَوْمَ الْفَتْحِ وَ حَوْلَ الْبَيْتِ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ سِتُونَ صَنَمًا، فَجَعَلَ يَطْعُنُهَا بِعُودٍ بِي يَدِهِ وَ يَقُولُ: «جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبْدِي الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ» «جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا». (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٩٦)

2. [ព្រះការណ៍]មកពី អ៊ុបនូ ម៉ាស្តអ៊ុដូ ដែលបានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وآله} នាថ្ងៃជោគជ័យ (វាយកនគរម៉ាកកាស្តបាន) បានចូលទៅក្នុងព្រះមហាគ្រឹះ (កាក្នុបាស្ត) ។ នៅជុំវិញព្រះមហាគ្រឹះ មានរូបបដិមាចំនួន ៣៦០ ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}បានប្រាសរូបបដិមាទាំងនោះដោយដំបងក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ហើយព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "សច្ចធម៌មកដល់ វិទ្ធភាពត្រឡប់ទៅកន្លែងដើមរបស់វាវិញ ។ [៣៤:៤៨] សេចក្តីពិតមកដល់ វិទ្ធភាពមិនអាចកកើត មិនអាចត្រឡប់វិញបានឡើយ [១៧:៨១] សេចក្តីពិតបានមកដល់ វិទ្ធភាពបានបាត់សូន្យបង់ ពីព្រោះវិទ្ធភាពរមែងតែបាត់សូន្យបង់ ។" (تفسير نور الثقلين 990 1: 93) ហ្ន៎ស ១៣)

***

٣- فَرَأَتْ قَالِ حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْخَزَّازِيُّ الْأَمَدِيُّ مُعْنَعًا عَنْ زَيْدٍ: قَالَ رَجُلٌ كَانَ قَدْ أَدْرَكَ سِنَّةً أَوْ سَبْعَةً مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالُوا لَمَّا نَزَلَ « إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ » قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَا عَلِيُّ يَا فَاطِمَةُ [بِنْتُ مُحَمَّدٍ] قَدْ « جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ * وَ رَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا » فَسُبْحَانَ رَبِّي وَ بِحَمْدِهِ وَ اسْتَغْفِرُ رَبِّي « إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا »

3. ហ្ន៎វត (អាល-គូហ្ន៎) មានប្រសាសន៍ថា អាលី ប៊ិន មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ុសម៉ាអ៊ុល អាល-ខ័ស្តាស្ត អាល-ហ្ន៎ដានី បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី ស្រីដូ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលស្គាល់សាវកប្រាំមួយឬប្រាំពីរនាក់របស់ព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله}ដែលបានថា៖ "កាល [១១០:១] កាលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ ត្រូវដាក់ចុះមក ព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه والسلام}អើយ! ហ្ន៎ទ្រីម៉ាស្ត^{صلى الله عليه وآله}អើយ! [១១០:១] ពេលណាជំនួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មកដល់និងជ័យជំនះ [១១០:២] [កាលណា]អ្នកឃើញមនុស្សចូលមកកាន់ព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្ន៎ពពាក់ពពួន ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله}សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وآله}ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله} សូមសក្តារចំពោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله}សូមខមាទោសចំពោះព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وآله}ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله} ។ [១១០:៣] ការពិតព្រះអង្គទទួលកុក្កចូ ។"

يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ فَضَى الْجِهَادَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ فِي الْفِتْنَةِ مِنْ بَعْدِي. فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ كَيْفَ يُجَاهِدُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَقُولُونَ فِي فِتْنَتِهِمْ آمِنًا؟ قَالَ يُجَاهِدُونَ عَلَى الْأَحْدَاثِ فِي الدِّينِ إِذَا عَمِلُوا بِالرَّأْيِ فِي الدِّينِ وَ لَا رَأْيَ فِي الدِّينِ إِنَّمَا الدِّينُ مِنَ الرَّبِّ أَمْرُهُ وَ نَهْيُهُ.

អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានដាក់យ៉ូហ្វាដូមកលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាព្រះរាជបញ្ញត្តិក្នុង [គោលបំណងបង្រៀង] ការឈ្លោះប្រកែក (الْفِتْنَةَ) អត់ពីខ្ញុំ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទៅ ។ អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិន អាច ត្រូវលិប عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បាន ទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ ! តើយើងអាចប្រយុទ្ធតទល់ពួកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលបានថា "សន្តិសុខ" (ដែលសូមជ្រកកោនពីភ័យក្នុងនាមអ៊ីស្លាម) បានដូចម្តេចទៅ ?" រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មាន ព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នឹងប្រយុទ្ធតទល់នឹងព្រឹត្តិការណ៍ថ្មីៗដែលកើតមានឡើង ហើយនៅក្នុងពេល នោះឯងដែលពួកគេ (គឺពួកវង្វេងផ្លូវ) នឹងប្រតិបត្តិតាមមតិខ្លួនឯងក្នុងព្រះសាសនា ។ មិនមានការឲ្យ យោបល់ទេក្នុងព្រះសាសនា ។ តែព្រះសាសនាមកពីព្រះម្ចាស់ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ព្រះរាជបញ្ញាព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងព្រះ បម្រាមព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។"

قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا رَأَيْتَ إِذَا نَزَلَ بِنَا أَمْرٌ لَيْسَ فِيهِ كِتَابٌ وَلَا سُنَّةٌ مِنْكَ مَا نَعْمَلُ فِيهِ؟ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِجْعَلُوهُ شُورَى بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَلَا تَفْضُرُونَهُ بِأَمْرٍ خَاصَّةً. قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ قَدْ قُلْتَ لِي حِينَ حَزَلْتُ عَنِّي الشَّهَادَةَ وَ أَسْتَشْهِدُ مَنْ أَسْتَشْهِدُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ أُحُدِ الشَّهَادَةَ مِنْ وَرَائِكَ

អាមីរុល-មុមីនី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ បើទូលបង្គំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ប្រទះរឿងមួយដែល កើតមានមកលើយើង មិនមានអ្វីមួយចែងអំពីរឿងនេះទាំងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ទាំងនៅក្នុងសូណាតុំព្រះ អង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេនោះ តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ?" ព្រះសាស្តា عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរប្រឹក្សាជាមួយបណ្តា អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា តែកុំកាត់ឲ្យខ្លីដោយបញ្ញាពិសេសឡើយ ។" អាមីរុល-មុមីនី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រាប់ទូលបង្គំថាការប្តេជ្ញាចិត្តព្រមទទួលស្គាល់ទូលបង្គំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នឹងត្រូវបោះបង់ចោល ហើយអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាណាដែលបានធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តព្រមទទួល ស្គាល់ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ]នឹងត្រូវបូជាជីវិតដើម្បីជំនឿខ្លួន ក្រោយពីទូលបង្គំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានចាកផុតទៅ (បូជាជីវិត ដើម្បីសាសនា) ។"

قَالَ [فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ] فَكَيْفَ صَبْرِكَ إِذَا حُضِبْتَ هَذِهِ مِنْ هَذَا؟ وَ وَضَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَدَهُ عَلَى رَأْسِهِ وَ لِحْيَتِهِ [قُمْ] قَالَ عَلِيٌّ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَيْسَ حِينَئِذٍ هُوَ مِنْ مَوَاطِنِ الصَّبْرِ وَ لَكِنْ مِنْ مَوَاطِنِ الْبُشْرَى قَالَ عَلِيٌّ أَعَدَّ حُصُومَتَكَ فَإِنَّكَ مُخَاصِمٌ قَوْمَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . (تفسير فرات ج ١ ص ٦١٤)

រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "តើអ្នក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នឹងអត់ធ្មត់បានទេពេលអ្វីនេះនឹងប្រឡាក់ពណ៌ ដែលមកពីគ្រងនេះ ?" រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានដាក់ព្រះហត្ថព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ លើក្បាលអាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និង ពុកចង្ការព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ ! នេះមិនមែនឱកាស សម្រាប់អំណត់ទេ តែជាឱកាសល្អ ។" អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបន្ថែមថា៖ "ទូលបង្គំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានត្រៀមខ្លួនស្រេច ហើយដើម្បីការឈ្លោះប្រកែករបស់ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដើម្បីការពារព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តទល់នឹងពួកមនុស្សរហូតដល់ ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير فرات الكوفي) ទំព័រ ៦១៤ ហ្វាខ្លីស្វី ៧៧២)

ពាក្យរាយ

- វាយបំបែករូបបដិមា (ហ្គា. 2) 1 ..... ១០
- គេនឹងទទួលយកស្រ្តីឡាត់ បើសូត្រសូរ៉េត្រី ១១០ ក្នុងស្រ្តីឡាត់នោះ (ហ្គា. 2) 1 ..... ៣
- បានទ្រព្យដែលស្មានមិនដល់ (ហ្គា. 1) 1 ..... ៣
- ឆ្ពោះទៅក្នុងអ៊ុមម៉ាត់ អត់ពីណាប៊ី عَلَيْهِ وَالآلِ وَسَلَّمَ ទៅ (ហ្គា. 1) 1 ..... ៤
- ណាប៊ី عَلَيْهِ وَالآلِ وَسَلَّمَ តែងតាំងអាលី عَلِيٍّ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ជាអ្នកស្នងព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالآلِ وَسَلَّمَ (ហ្គា. 5) 1 ..... ៨
- មនុស្សនឹងប្រើមតិខ្លួនឯងក្នុងសាសនា (ហ្គា. 4) 1 ..... ១០
- ប្រជារាស្ត្រអឺយ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالآلِ وَسَلَّمَ ទុកឲ្យអស់លោកនូវប្រការសំខាន់ពីរ [១១០:១] (ហ្គា. 3) 1 ..... ៨